

ملاحظات

عنوان	لوح سبحانک یا هو (لوح ناقوس)
وجه تسمیه لوح به عنوان مذکور	
صاحب اثر	حضرت بهاء الله
سال نزول	سال ۱۲۸۰ هـ ق مطابق با سال ۱۸۶۳ میلادی.
محل نزول	این لوح مبارک در استامبول از قلم جمال اقدس ابهی نازل گردیده است.
لسان نزولی	عربی میباشد. این لوح به خط مبارک جمال القدم مرقوم و مسطور گردیده است.
لحن نزولی	
کلام نزولی	
مصدر	ایام تسعه، اشراق خاوری، صفحه ۱۰۰ - ۱۰۶
مطلع	هو العزیز هَذِهِ رَوْضَةُ الْفِرْدَوْسِ ارْتَفَعَتْ فِيهَا نِعْمَةُ اللَّهِ الْمُهَيِّمِينَ الْقِيُومِ ...
انتهای لوح	... سُبْحَانَكَ يَا هُوِيَا مَنْ هُوَ هُوِيَا مَنْ لَيْسَ أَحَدٌ إِلَّا هُوَ.
مخاطب	این لوح بر حسب خواهش آقا محمد علی اصفهانی بوسیله حضرت عبدالبهاء نازل گشته.
اسامی نفوس مذکوره	
اسامی اماکن مذکوره	
الواح دیگر مذکور در متن این لوح	

	الواح دیگر با همین عنوان
	مواضيع و الواح دیگر که با مطالب این لوح شباهت و ارتباط دارند
	نصایح و انذارات احکام
	اشارات به کتب مقدسه قبل
	مناجاتهای نازلہ در متن لوح
	شئونات و سبک نزولی
	ترجمه های این لوح
	ترجمه های غیر رسمی
	منابع فارسی
	منابع عربی
	منابع انگلیسی
	نسخه شناسی
	به خط
	نوع نسخه

سایر ملاحظات

<p>حضرت ولی مقدس امرالله در لوح مورخ ۵ شهر الجلال سنه ۹۸ در جواب بدیع الله آگاه آباءه ای که از این لوح سؤال نموده بود میفرمایند: "این لوح شب ۵ جمادی الاولی لیل مبعث حضرت اعلی به خط مبارک جمال القدم مرقوم و مسطور گردیده تلاوت این لوح در همان لیله مبارکه محبوب و مقبول"</p>	<p>۱</p>
<p>در لوح سبحانک یا هو آنست که عبارت "سبحانک یا هو" در این لوح مبارک مکرراً نازل گردیده است همچنین لاجل بیان "راهب الاحدیة اضرب على الناقوس بما ظهر يوم الله" این لوح به لوح ناقوس نیز معروف است.</p>	<p>۲</p>
<p>این لوح مبارک شامل تمثیلات عرفانی بیشماری است که عظمت ظهور مبارک را نمودار میسازد. عباراتی بمثابة: "هذه روضة الفردوس ارتفعت فيها نغمه الله" و "حوريات الخلد ما مسهن احد الا الله"، "يا هود الحكم اضرب على الناقور"، "يا ملك النور انفخ في الصور في هذا الظهور بما ركب حرف الهاء بحرف عز قديم"، "يا عندليب السناء غن على الاغصان"، "بلبل الفردوس رن على الافنان"، "يا طير البقاء طرفي هذا الهواء" وجهه ای از کیفیاتی روحانی مستور در آن مظهر کبری میباشد که به لسان تشبیه "براهل جبروت الصفات" و "اهل ملکوت الاسماء" نازل گردیده است تا آنکه بمثابة "طير الوفاء" در "فضاء قرب کریم" پرواز نموده و قدر این ظهور اعظم را دانسته به بیان "يا اهل الملكوت ترتموا على اسم المحبوب بما لاح جمال الامر عن خلف الحجبات بطراز روح منير" مفتخر گردند.</p>	<p>۳</p>
<p>از مهمترین مطالب این لوح جلیل آنکه جمال اقدس ابهی ظهور مبارکشان را مصداق وعده های مستور در کتب قبل دانسته و ظهور تجلیات این دور عظیم را به عنوان پاداشی که خداوند متعال برای عاشقین با وفای خدا مقدر فرموده بود به اهل عالم عرضه میفرماید. قوله تعالی: "هذا ما وعدت به احبائک بقولک الحق نريد ان نمّ على الذين استضعفوا في الارض و نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثين".</p>	<p>۴</p>

اهم مواضع موجود در این لوح

توصیف عظمت ظهور و حقیقت رضوان:

این است باغ بهشتی که در آن ندای الهی مرتفع گردیده است. **قوله الاعلی:** "هذه روضة الفردوس ارتفعت فيها نعمة الله المهيمن القيوم"

این همان بهشتی است که حوریهائی که احدی به جز خدا آنها را لمس نکرده در آن مستقر گردیده اند. **قوله تعالی:** "وفيهما استقرت حوريات الخلد ما مسهن احد الا الله العزيز القدوس"

در این جا لازم بتذکر است که معانی حوریّه در آثار مبارکه به مفاهیم عرفانی و روحانی توصیف گردیده است. بعنوان ذکر مثال در کتاب مستطاب ايقان در مقامی معانی موجود در صدف کلمات الله به "حوری معانی" تشبیه گردیده است. جوهر کلام آنست که لفظ حوری به عنوان یک عبارت تمثیلی و تشبیهی در آثار مبارکه الهی مورد استفاده قرار گرفته است و من حیث کلی به مفاهیم مکنون و اسرار باطنی و حقایق ازلی مستور در کلمات الهی اشاره میگردد. این حقایق مستوره در صورت کلمات به اهل عالم عرضه میگردد. این مفاهیم روحانی در اکثر الواح به صورت متفاوتی مورد بررسی قرار گرفته و علاقمندان میتوانند الواحی مثل لوح حوریّه، لوح ملاح القدس و سوره دم که نمونه ای از هزاران الواح نازله از یراعه جمال قدم است رجوع فرمایند.

اشاره به عظمت ظهور: (این است آن بهشتی که در آن عندلیب بقا که بر شاخه های سدره منتهی نشسته است به نغمه سرائی که اسباب حیرت عقول را فراهم آورده مشغول است. ترجمه) **قوله الاعلی:** "وفيهما تغرد عندليب البقاء على افنان سدره المنتهى بالنغمة التي تتحير منها العقول". از جمله نکات ظریف در این عبارات آنکه "مظهر ظهور" زمان به عندلیب بقا و حقیقت مظاهر الهی و مشیت ربانی در هر مظهر حقیقتی به عبارت تمثیلی "سدره المنتهی" تشبیه گردیده است. جوهر و عصاره این عبارات تشبیهی اشاره به حقیقت مشیت اولیه است که در هر ظهور به اسمی خود را نمودار میسازد. نکته قابل توجه دیگر آنکه مفاهیم روحانی در عبارت "هذه روضة الفردوس ... وفيها تغرد عندليب البقاء على افنان سدره المنتهى" بعینه در آثار دیگری مثل لوح احمد عربی نیز دیده می شود **قوله المبين:** "هذه ورقة

<p>الفردوس تغنی علی افنان سدرۃ البقاء بالحنان قدس... "ورقة فردوس و عندلیب بقا در این عبارات اشاره به مظهر ظهور عصر است که به اراده الهی بر شاخه های سدرۃ المنتهی و افنان بقاء نغمه سرایی نموده و اهل عالم را به ظهور جدید و بهشت برین بشارت میدهد.</p>	
<p>این است بهشتی که فقرا را به ساحل غنا رهنمون گشته و اهل عالم را به سوی کلمه الله هدایت مینماید. قوله الاعظم: " وفيها ما يقرب الفقراء الى شاطئ الغناء ويهدى الناس الى كلمة الله ".</p> <p>مضمون بیان مبارک آنکه غنای حقیقی نزدیکی به حقیقت الهی و قبول مظهر ظهور عصر (کلمه الله) بوده و این به عبارتی بهشت (الفردوس) حقیقی است که اهل عالم به آن وعده داده شده اند چه که بهشت عرفان مقام مظهر ظهور و عمل به تعالیمش میباشد.</p>	۳
<p>ای راهب الهی زنگ رابه صدا در آور چه که یوم خدا آمد و جمال حق بر عرش قدس منیرش جالس گشت قوله الاحلی: " یا راهب الاحدیة اضرب علی الناقوس بما ظهر یوم الله و استوی جمال العز علی عرش قدس منیر "</p> <p>این عبارت به مفاهیم اصطلاحاتی که در کتب مقدّسه قبل مثل تورات و انجیل درباره ناقوس (زنگ) و به صدا درآمدن آن لاجل تنبّه مؤمنین و آمادگی ایشان در هنگام آمدن مظهر ظهور جدید اشاره نموده. بعضی از مفاهیم حقیقی و معانی مکنونه در این بیانات تشبیهی و تمثیلی را گوشزد همگان مینماید. یوم الله به یک عبارت اشاره به یوم ظهور الله است و ظهور الله اشاره به تجدید ظهور الهی است در هیکل مظهر ظهور عصر چه که حق جلّ جلاله بنفسه مقدّس است از بروز و ظهور و صعود و نزول لذا ظهور حقّ اشاره ظریفی است به مظهر ظهور حقّ است که در هر عصری خود را به عرشی (هیكلی) نمودار میسازد. این مفاهیم عرفانی در کتاب مستطاب بیان فارسی حضرت نقطه اولی و کتاب ایقان و سایر الواح حضرت بهاء الله من جمله لوح سلمان لوح مدینه التّوحید و لوح توحید حقیقی بتفصیل توضیح داده شده تا شاید نفسی از حقیقت تنزیه و تقدیس حقّ غافل نگشته ظهور الله را استمرار ظهورات الهی که به ظهور مشیّت اولیّه در هر عصری در هیاکل مظاهر ظهور که اعراش آن مشیّت ازلی و ابدی محسوب میگردند پندارد.</p>	۴
<p>القاب مظهر امر در این لوح:</p> <p>۱- عندلیب البقاء ۲- سدرۃ المنتهی ۳- راهب الاحدیة ۴- هود الحکم ۵- طلعه البقا ۶- ملک النور ۷- حرف البقاء اشاره ای است به های هویت که اشاره به حقیقت حقّ است و لکن از آنجاییکه حقّ بنفسه لن یدرک و لن یوصف است لذا مظهر اسم الهویّه همانا مظهر ظهور عصر است در هر زمان به هر اسمی.</p>	۵

<p>تفاوت مظاهر ظهور در شدت ظهور است در هر عصری که نسبت به ظهور قبلش شدیدتر است (و فضلنا بعضهم على بعض) ۸- عندليب السنّا ۹- بلبل الفردوس ۱۰- یا من لیس احد الا هو ۱۱- طیر البقا ۱۲- سراج الملک ۱۳- شمس الملک ۱۴- رضوان الاحدیة ۱۵- یا من هو هو ۱۶- طاووس الاحدیة ۱۷- دیک الصمدیة ۱۸- طیر الوفا ۱۹- بحر الاحمر...</p>	
<p>اهمّیت این یوم مبارک به عنوان موعود جمیع ازمنه سالفه: "یوم الله موعود در قرآن و سایر کتب مقدّسه به این ظهور مبارک محقق شد.</p> <p>قوله تعالى: "... بما ظهر يوم الله " وحقیقت جلوس خداوند به عرش بر ظهور مظهر امرش محقق گشت". "و استوی جمال العزّ علی عرش قدس منیر" ... و "استقرّ هیکل القدس علی کرسی عزّ منیع" ... (* این بیک اشاره حقیقت آیات در مورد کرسی خدا و عرش خدا را که در سوره بقره و هود قرآن مجید نازل گشته مشخص می نماید)</p> <p>یوم وعده داده شده در قرآن مبتنی بر نفخه در صور فرا رسیده است. قوله تعالى: " انفخ فی الصور فی هذا الظهور..."</p> <p>و حقیقت آمدن موعود سوار بر ابر که در انجیل آمده به این ظهور مجدداً تحقّق پذیرفته "رکب الاسم الاعظم علی سحاب قدس عظیم"</p> <p>لقاء الله مندرج در کتب مقدّسه به این ظهور ثابت شده. "یا اهل جبروت الصّفات فی الافق الابهی استعد اللّقاء الله بما هبت نسّات القدس عن مکمن الذّات ..."</p> <p>رضوان الله وعده داده شده ظاهر گشت: "...ظهر رضوان الله العلیّ المقتدر العظیم".</p> <p>حقیقت سراج و مشکاة و نور مندرج در قرآن: "الله نور السّموات و الارض ..." در این ظهور کشف شد. قوله تعالى: "... اضاء سراج الله فی مشکاة البقاء و استضاء منه اهل السّموات و الارض".</p>	<p>٦</p>
<p>ایام جدایی و انتظار سپری گشت چه که محبوب و معشوق حقیقی عالمیان ظاهر گردید. قوله الاعلی: "یا ملاً العشاق ابشروا باروا حکم بما تمّ الفراق و جاء الميثاق و ظهر المعشوق بجمال عزّ منیع". که مضمون</p>	<p>٧</p>

<p>این بیان عرفانی آنکه: ای عاشقان حقیقی جمال ابهی به سرور و خوشحالی روحانی مشغول گردید چه که ایام جدایی گذشت و وعده حقّ تحقق یافت و معشوق حقیقی به عرصه ظهور درآمد. و ای عارفان از صمیم قلب مسرور باشید و با تمام وجود خوشحال شوید چه که ایام ایقان فرا رسیده است. قوله الاحلی: "یا ملأ عرفان سراً بذواتکم بما ذهب الهجران و جاء الايقان و لاح جمال الغلام بطراز القدس فی فردوس اسم مکین". از آنجایی که یوم الهی یوم ظهور مظهر امرالله است لذا عارف حقیقی کسی است که مظهر ظهور جدید را شناخته به مقصد اصلی خود که ایقان است واصل گردد.</p>	
<p>تأکید در عظمت ظهور و بیان این مطلب که این ایام قابل قیاس با ادوار قبل نبوده و نیست و از جهتی هدف جمیع اعصار قبل و بعد است. قوله الاعظم: "اللهم یا الهی اسئلك بیومک الذی فیه بعثت کلّ الايام و بان منه احصیت زمن الاولین و الآخین".</p>	۸
<p>طلب توفیق و انقطاع از ماسوی الله و اقبال به سوی حقّ و برافروختن شعله عشق و محبت در قلوب. قوله الممتین: "ان تجعل هولاء اغنيا عن دونک و مقبلین الیک و منقطعین عمّن سواک ... ثم اجعلهم یا الهی مقربین بوحدانیتک و مدعین بفردانیتک بحيث لا یشاهدون دونک و لا ینظرون غیرک ... ثم احدث یا الهی یا محبوبی فی قلوبهم حرارة حبک علی قدر یحترق بها ذکر غیرک...". مضمون بیان مبارکه به فارسی آنکه: قرار بده این عباد را بی نیاز از مادون خودت (آنان را از غیر حقّ نیازی کن) تا مقرب بوحدانیت تو گردند و به غیر از حقّ و حقیقت به چیزی ناظر نگردند ... در قلوبشان آتش عشق خودت را برافروز تا به آن آتش بتوانند از غیر تو منقطع گشته ذکر غیر تو را بسوزانند. نکته قابل توجه در بیان (احدث یا الهی قلوبهم حرارة حبک) آنکه حقیقت روحانی " کشفة النار لاعدائی " را که در لوح احمد علی نازل گردیده به عرصه ظهور می آورد و شعله نار را نار محبت و عشق دانسته اهمیّت ارتباط الواح را با یکدیگر حفظ "وحدت معانی" در جمیع آثار الله را تأکید مینماید.</p>	۹
<p>موحد حقیقی کسی است که به غیر از حقّ نپردازد و به امری که حقیقت ندارد مشغول نگردد. قوله الاعظم: " لان عبادک الذین یریدون ان یریدون ان یرتقوا الی معارج توحیدک لو تستقرّ انفسهم علی ذکر دونک لن یصدق علیهم حکم التّوحید و لن یثبت شأنهم سمة التّفرید". مضمون آن به فارسی چنین است که: آن نفوسی که قصد و آرزوی آنها دارند که مدارج وحدت و یگانگی و توحید حقّ را طی نمایند نباید به غیر حقیقت به امری توجه نمایند چه که اگر به غیر از حقّ مشغول شوند هرگز حکم وحدت و توحید درباره آنها صادق نیاید.</p>	۱۰
<p>دعای مظهر امر (حضرت بهاء الله) و طلب نزول تأیید برای مؤمنین خود تا به آنچه نازل گردیده عامل شوند چه که از سماء امر الهی هر آنچه که لازمه پاکی و تقدیس قلوب و علت ارتفاع و وصول ایشان به مقامات عالیه و غلبه بر جمیع امورات است صادر گشته است تا اسباب وصول و تحقق وعده الهی را</p>	۱۱

فراهم آورد که فرموده اند که ضعفا را وارث خود خواهند نمود. در انتهای این لوح مبین حضرت بهاء الله آرزوی تأیید برای مؤمنین خود نموده از درگاه الهی مسألت مینمایند که آنچه را اسباب تطهیر حقیقی مؤمنین و فتح و ظفر ایشان است فراهم نموده تا مؤید به وصول مقامات عالیه انسانی گشته مفهوم حقیقی آیه قرآن را که خداوند به ضعفا وعده میدهد که ایشان را وارثین خود قرار دهد را تحقق بخشد. قوله المبین: "انزل من سحاب رحمتک ما یظهر به افئدة محببک و یقدس به قلوب عاشقیک ثم ارفعهم یرفعتک ثم غلبهم علی من علی الارض و هذا وعدت به احبائک بقولک الحق نرید ان نمّن علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثین.